

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Журналистика факультеті
ЮНЕСКО-ның журналистика және коммуникация кафедрасы

ОМО3301; - «Халықаралық қатынастар негізі» пәні бойынша
қорытынды емтихан

БАҒДАРЛАМАСЫ

«Б03202 – Халықаралық журналистика» мамандығы бойынша білім беру
Бағдарламасы

Курс – 3
Семестр – 5
Кредит саны – (Лекция-, Семинар-)

Алматы 2024 ж.

ОМО3301; «Сыртқы бұқаралық коммуникациялардың социологиясы» пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын Жұмыс оқу жоспары және Білім беру беру бағдарламасының пәндер каталогы негізінде құрастырған аға оқытушы, Шаймаран М.

ЮНЕСКО, халықаралық журналистика және қоғамдық медиа кафедрасының мәжілісінде қарастырылды және мақұлданды « 26 » _____ 08 _____ 2024 ж., № 1 _____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Орынтай Ошанова

Кіріспе

«Сыртқы бұқаралық коммуникациялардың социологиясы». Мақсаты - бұқаралық коммуникацияның психологиялық аспектілері туралы, бұқаралық сананың негізгі механизмдері, функциялары мен формалары және бұқаралық коммуникация процестерін әлеуметтік-психологиялық басқарудың заманауи әдістері туралы түсініктерді қалыптастыру. **Емтиханның мақсаты** – оқытылатын пән бойынша қол жеткізілген нәтижелерді бағалау.

Міндеті:

- пән бойынша студенттердің құзыреттіліктерін тексеру;
- студенттердің білімдерін анықтау;
- кәсіби саладағы практикалық мәселелерді шешу.

Емтиханды өткізу түрі: дәстүрлі жазбаша

Қорытынды емтихан кезінде студенттер өздерінің қабілеттілігін көрсете білуі қажет:

- халықаралық қарым-қатынастың еркін мәнін баяндау
- әлемдегі және Қазақстандағы халықаралық коммуникациялық қызметтің әлеуетін көрсету
- кәсіби қызмет үшін елдегі және әлемдегі халықаралық коммуникацияның негізгі идеяларын біріктіру.
- идеялар талдау, радио мен теледидарда модельдер мен халықаралық байланыс құру тәсілдерін ашу
- дәлелденген халықаралық коммуникация модельдерін қолдана отырып, кәсіби қызметті бағалау
- қарым-қатынастың семиотикалық тілінің ерекшеліктерін түсіну.
- Халықаралық коммуникацияның қоғамдық пікірге әсерін бағалау,
- Халықаралық коммуникация үшін байланыс стратегияларын құру .
- Халықаралық коммуникация байланысының инструменттерін әртараптандыру.
- қазіргі заманғы бұқаралық коммуникацияда жадыны пайдалану.
- бұқаралық коммуникацияда манипуляцияны қолдану алғышарттарын түсіну.
- манипуляцияның психологиялық негізін түсіну.
- халықаралық байланыстың құндылығын арттыру
- халықаралық коммуналардың маңызды сын-қатерлеріне жауап беру
- жедел байланыссыз халықаралық байланыс құру.

Емтихан ережелері:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Студенттер мен оқытушы емтиханның күні мен уақытын алдын ала білуі қажет.
3. **Универ жүйесінен, әрбір емтихан тапсырушыға жеке бір билет жарияланады.**
4. 30 минут бұрын емтиханның басталатындығы туралы еске салу қажет.

5. Емтиханның бейнежазбасын қосу қажет.
6. Қосымша ақпарат көздерін пайдалануға тыйым салу туралы ескертеді.
7. Емтихан аяқталған кезде, барлық емтихан тапсырушылардың жауаптары қабылданғаннан кейін ғана бейнежазба өшіріледі.

Емтихан тапсыру нәтижелері бойынша:

Оқытушы немесе комиссия емтиханға қатысушыларды куәландырады;

Универ жүйесінде қорытынды ведомостьке бағаларын қояды (емтиханнан кейін 48 сағат ішінде).

Тақырыптар

- 1 Халықаралық журналист стандарттары**
- 2 Халықаралық журналистикадағы халықаралық дәстүрлер.**
- 3 Халықаралық журналистиканың жанрлары.**
- 4 Очерк және корреспонденция. Ерекшеліктері, детальдары.**
- 5 Сұхбат алу техникасы. Сұхбат алу шеберлігі. Фактіні алу жолдары. Жалған ақпараттармен жұмыс. Сұхбат алушыға кеңес.**
- 6 .Шетелдік және отандық БАҚ-тағы өзекті мәселелер. қақтығыстар, Нашақорлық т.б. тақырыптардың әлемдік БАҚ-та берілуі және мұндай мәселелермен күрес жүргізудің шетелдік тәжірибесі**
- 7 дәріс. Әлемдегі ірі медиамагнаттар. Олардың медиа жаһандастыруға ықпалы.**
- 8 С.Берлускони, Р.Мэрдок, Тед Тернер т.б. “СИ-ЭН-ЭН” телекомпаниясы ірі медиа компания, спутниктік ТВ мен ұлттық хабар таратудың өзара қарым-қатынасын құқықтық реттеу**
- 9 дәріс. Ақпараттық технологиялар. Интернет қоғамы. Интернет құрылымы жөніндегі Кеңес қызметі.**
- 10 Журналистиканың дамуындағы әлемдік тенденциялар. Қазіргі шетел журналистикасы дамуының негізгі тенденциялары**
- 11 Жаһандық ақпараттық кеңістік. Ақпараттардың жаһандануы. Әлемдік БАҚ-тың халықаралық ақпараттарды беру тәсілдері. Қазақстандық БАҚ және медиажаһандасу**
- 12 Қазақстан және әлемдік МАСС-медиа. Еуразиялық медиафорумның медиа жаһандастырудағы алатын орны. Форумның көтерген негізгі мәселелері мен соған сәйкес қабылданған шешімдері**
- 13 АҚШ журналистикасының ерекшеліктері. Трансұлттық компаниялары Медиумагнаттары және медиабизнес.**
- АҚШ-тың ақпарат таратуда қолданылатын саясаты**
- 14 АЗИЯ журналистикасы. Корея, Жапония елдерінің жаһандастыру үрдісінде ұлттық ерекшеліктерді сақтауы.**
- 15 Еуропа журналистикасының ерекшеліктері. Ақпарат тарату саясаты. Әлемдік жаһандық қауіпсіздік. Медиабизнес мәселелері және жарнама**

Әдебиет және ресурстар

1. Антонова Н.В. Психология массовых коммуникаций: учебник и практикум для академического бакалавриата. - М.: Издательство Юрайт, 2014. - 373 с.
2. Психология массовой коммуникации: учебник для бакалавров / С.М. Виноградова, Г.С. Мельник. - М.: Издательство Юрайт, 2015. - 512 с.
3. Устюжанин В.Н., Гончарова Н.А. Психология в деятельности сотрудников органов внутренних дел: учебное пособие. – СПб.: Изд-во СПб ун-та МВД России, 2015. - 196 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Аронсон Э., Пратканис Э.Р. Современные технологии влияния и убеждения. Эпоха пропаганды. – СПб.: Прайм-Еврознак, 2008. - 544 (ЭБ «Гумер»).
2. Богомолова Н.Н. Социальная психология массовой коммуникации. - М: Аспект-Пресс, 2010. – 192 с.
3. Грачев Г.В. Личность и общество: информационно-психологическая безопасность личности и психологическая защита – М.: Пер Сэ, 2004. – 304 с.
4. Гончарова Н.А., Устюжанин В.Н. Психология: учебное пособие. – СПб.: Изд-во СПб ун-та МВД России, 2015. – 140 с.
5. Морозов В.П. Невербальная коммуникация: Экспериментально-психологические исследования: монография. – М.: Институт психологии РАН, 2010. – 522 с. (ЭБС «Университетская библиотека» online).
6. Почепцов Г.Г. Медиа. Теория массовых коммуникаций. – М.: Альтерпресс, 2008. – 416 с.

7. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – М.: SmartBook, 2009. – 652 с.
8. Психология массовой коммуникации / под ред. А. Бодалева, А. Деркача, Л. Лаптева. – М.: Гардарики, 2008, - с. 256.
9. Харрис Р. Психология массовых коммуникаций. - СПб: Прайм-Еврознак-М, 2002. – 448 с.

Пәнді игеруге қажетті «Интернет» ақпараттық-телекоммуникациялық желісінің ресурстарының тізімі

1. Российская государственная библиотека: <http://www.rsl.ru>
2. Электронно-библиотечная система – URL: <http://www.iprbookshop.ru/>- ЭБС «Университетская библиотека» onlain.
3. Электронно-библиотечная система book.ru: <http://www.book.ru>
4. Энциклопедия психодиагностики – URL: <http://psylab.info/Psylab.info>

1. Yes <http://www.dux.ru/yes!/archive.html/>
2. Бизнес Омнибус <http://www.gallup.spb.ru/journal/index.htm/>
3. БОСС (бизнес: организация, стратегия, системы) <http://www.bizcom.ru/>
4. Вестник МГУ. Серия 10. Журналистика <http://www.law.msu.ru/vestnik.htm/>
5. Вестник МГУ. Серия 14. Психология <http://www.law.msu.ru/vestnik.htm/>
6. Досье на цензуру – журнал Центра экстремальной журналистики <http://www.index.org.ru/cjes/>
7. Журнал популярной психологии «Здесь и сейчас» <http://www.aha.ru/~here-now/>
8. Журнал практического психолога <http://li-der.narod.ru/>
9. Журнал практической психологии и психоанализа <http://psychol.ru/ippp-pfr/journal>

1. Стандарты международной журналистики. Алматы, 2002
2. Политкорректность в СМИ Казахстана: поиск гармонии. Алматы, 2007
3. Медеуова Д. Глобализация и СМИ. Алматы: Жибек жолы. 2004.
4. Globalizathion mass-media. Oklahoma 2005
5. Mary B. Cassata and Molefi K. Asante. MASS COMMUNICATION Principles and Practices. Oklahoma 2004

6. Berlo, David K. Process of Communication/ New York 2006

Қосымша:

1. Лапкин В.В. Универсальная цивилизация: болезнь роста и ее симптомы. // Политические институты на рубеже тысячелетий. Дубна 2001г. С.19.
2. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы. М.1998.
3. Перес Ш. Новый Ближний Восток. М.1994.
4. Канетти Э. Масса и власть. М.1997.С.16
5. Қарымсақова Р. Жаз, бірақ ушықтырма. Алматы, 2007
6. Райх В. Неспособность к свободе // Дружба народов.№10.1994.

Интернет сайттар:

1. <http://www.eim.org/>
2. <http://www.vof.kg/>
3. www.journalistexpress.com
4. <http://www.medianet.kz>
5. www.journalistexpress.com
6. www.journalism.narod.ru/pressa
7. <http://www.pulitzer.org>
8. <http://home.about.com/newsissues>
9. <http://www.ifj.org/>
10. <http://www.adilsoz.kz>
11. <http://www.eurasianmediaforum.kz;>
12. <http://www.medioclub.kz>
13. <http://www.thomsonfoundation.co.uk/>